

ZGODNOŚĆ OCENY LICENCYJNEJ LISÓW POLARNYCH
(ALOPEX LAGOPUS L.) Z OCENĄ KLASYFIKACYJNĄ
POZYSKIWANYCH Z NICH SKÓR I JAKOŚCIĄ LOTÓW AUKCYJNYCH

Stanisław Kubacki

Zakład Hodowli Owiec i Koni
Wydział Zootechniczny AT-R w Bydgoszczy

WSTĘP

Określenie stopnia zgodności między oceną licencyjną przeprowadzoną na żywym zwierzęciu a klasyfikacją krajową i jakością otrzymywanych lotów aukcyjnych pozwoliłoby, w dużej mierze, ukierunkować lub zwrócić większą uwagę na te cechy hodowlane, które wpływają na wartość użytkową skór. Praca niniejsza ma na celu określenie współzależności oraz stopnia zgodności między wybranymi cechami hodowlanymi (na żywym zwierzęciu) a jakością uzyskiwanych z nich skór (klasyfikacją krajową i jakością lotów aukcyjnych).

MATERIAŁ I METODA

Badania przeprowadzono na Fermie Zwierząt Futerkowych PGR Wiartel. Objęto nimi 356 sztuk zwierząt, które w roku 1984 poddano ocenie licencyjnej, a następnie ubito. Uzyskane z nich

skóry oceniono w magazynie Bydgoskiego Przedsiębiorstwa Obrotu Surowcami Włókienniczymi i Skórzanymi w Bydgoszczy zgodnie z Polską Normą [1] oraz instrukcją w sprawie lotowania skór lisów hodowlanych. Przy obliczeniu współzależności między badanymi cechami posłużono się współczynnikiem korelacji dla tzw. cechy dyskretnej (r_{xy}^1), który następnie przekształcono na skalę probitową [2]. W obliczeniach wykorzystano tablice dystrybuanty rozkładu normalnego - kwantyle rozkładu normalnego, gdzie: $u(p) = \Phi^{-1}(p)$ oraz tablice wartości funkcji gęstości rozkładu normalnego, gdzie:

$$\phi(u) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} e^{-u^2/2} \quad [3].$$

Przedstawiony w ten sposób współczynnik korelacji (r_{xy}^2) określa nam stopień zgodności badanych cech, który przy 100% zgodności powinien przyjąć wartość ± 1 .

OMÓWIENIE WYNIKÓW

Z przedstawionych wartości (tab. 1) wynika, że między oceną licencyjną (na żywym zwierzęciu) a klasyfikacją krajową skór według Polskiej Normy istnieje pewna współzależność.

Otrzymany w badaniach własnych ujemny współczynnik korelacji $r_{xy}^1 = -0,0826$ (statystycznie nieistotny) wskazuje, że zwierzęta, które otrzymały wyższą ocenę licencyjną, charakteryzowały się lepszą jakością skór. Stopień zgodności wyrażony współczynnikiem korelacji według skali probitowej (r_{xy}^2) wynosił $-0,1014$ i znacznie odbiegał od wartości oczekiwanej (-1). Ocena licencyjna typu barwnego i czystości barwy znacznie od-

Współczynnik korelacji (r_{xy}) między niektórymi cechami lisów polarnych niebieskich

n = 356

Wyszczególnienie	r_{xy}	Klasyfikacja wg PN-84/P-22021	Typ barwy wg instrukcji lotowania	Czystość barwy wg instrukcji lotowania	Gęstość okrywy włosowej wg PN-84/P-22021	Gęstość okrywy włosowej wg instrukcji lotowania
Ocena licencyjna w punktach	1 2	-0,0826 -0,1014				
Typ barwy według oceny licencyjnej	1 2	0,1960 ^{xx} 0,2371				
Czystość barwy wg oceny licencyjnej	1 2			0,1466 ^{xx} 0,2385		
Gęstość okrywy włosowej wg oceny licencyjnej	1 2				-0,0426 -0,0563	-0,1083 ^x -0,1566
Gęstość okrywy włosowej według PN-84/P-22021	1 2					0,3034 ^{xx} 0,4559

x - Istotność przy p005.

xx - Istotność przy p001.

1 - Współczynnik korelacji r_{xy} .2 - Współczynnik korelacji r_{xy} w przeliczeniu na skalę probitową według Vinsona i wsp. [2] - określa stopień zgodności.

biegała od oceny lotów aukcyjnych. Stopień zgodności dla tych cech był niski i kształtował się na poziomie $r_{xy}^2 = 0,2371$ i $0,2385$, pomimo iż współczynnik korelacji (r_{xy}^1) był statystycznie wysoko istotny.

Szczegółowej analizie poddano ocenę gęstości okrywy włosowej, zakładając, że jest to cecha szczególnie ważna zarówno w ocenie licencyjnej, jak i w klasyfikacji skór. Otrzymane ujemne wartości współczynników korelacji (r_{xy}^1 i r_{xy}^2) między gęstością okrywy włosowej przy licencji a gęstością okrywy włosowej według Polskiej Normy i instrukcji lotowania skór lisów hodowlanych wskazują na stosunkowo niską współzależność tych cech (im wyższa punktacja za gęstość okrywy włosowej przy licencji, tym lepsza okrywa włosowa skór). Największy stopień niezgodności wystąpił między gęstością okrywy włosowej według oceny licencyjnej a gęstością okrywy włosowej według Polskiej Normy ($r_{xy}^2 = -0,0563$). W wyniku badań ustalono, że pomiędzy gęstością okrywy włosowej według PN-84/P-22021 a gęstością okrywy włosowej według instrukcji lotowania współczynnik korelacji wynosił $r_{xy}^2 = 0,4559$. Wynik ten wskazuje na zbyt dużą rozbieżność oceny gęstości okrywy włosowej według klasyfikacji krajowej a oceną jakości lotów aukcyjnych. Należałoby podjąć starania w celu doprowadzenia do większej zgodności omawianych cech pomiędzy oceną licencyjną, klasyfikacją krajową oraz oceną lotów aukcyjnych. Przedstawiony w badaniach własnych współczynnik korelacji (r_{xy}^2) jako miernik stopnia zgodności można byłoby uznać za zadowalający (dostateczny), jeżeli kształtowałby się w granicach od 0,6 do 0,7, natomiast dobry od 0,7 do 0,8, a powyżej 0,8 - za bardzo dobry.

WNIOSKI

1. W badaniach własnych wykazano niską, statystycznie nieistotną współzależność między oceną licencyjną a klasyfikacją skór ($r_{xy}^1 = -0,826$) oraz niski stopień zgodności tej cechy ($r_{xy}^2 = -0,1014$).

2. Znaczną rozbieżność typu barwnego i czystości barwy między oceną licencyjną a oceną lotów aukcyjnych.

3. Znaczną rozbieżność w ocenie gęstości okrywy włosowej między:

- oceną licencyjną a klasyfikacją krajową skór (PN-84/P-22021),
- oceną licencyjną a gatunkami lotów aukcyjnych,
- klasyfikacją krajową a gatunkami lotów aukcyjnych.

4. Należałoby podjąć starania w celu doprowadzenia do większej zgodności cech pomiędzy oceną licencyjną, klasyfikacją krajową oraz oceną lotów aukcyjnych.

LITERATURA

1. Polska Norma: "Skóry lisów polarnych" PN-S4/P-22021.
2. Vinson W. E., White J. M., Kliewer R. M.: Overall classification as a selection criterion for improving categorically scored components of the in Holsteins. J. Dairy Sci: 1976, 59, 2104.
3. Zieliński R.: Tablice statystyczne, Warszawa 1972.

S. Kubacki

AGREEMENT BETWEEN THE LICENCE VALUATION
OF THE POLAR FOXES (ALOPEX LAGOPUS L.) AND THE MARKING VALUATION
OF GAINED PELTS AND QUALITY OF THE AUCTION LOTS

S u m m a r y

The experiment allow to prove the low correlation and considerable divergence between the licence valuation carried out on the living animal and classification of the pelts and quality of the obtained auction lots.

С. Кубацки

СООТВЕТСТВИЕ ОЦЕНКИ, ПРОВЕДЕННОЙ НА ОСНОВАНИИ ЗАПИСИ ПЕСЦОВ (Alopex Lagopus L.) В ПЛЕМЕННЫЕ КНИГИ, С КЛАССИФИКАЦИОННОЙ ОЦЕНКОЙ ПОЛУЧАЕМЫХ ОТ НИХ ШКУРОК И КАЧЕСТВОМ ПАРТИЙ ШКУРОК, ПРЕДНАЗНАЧЕННЫХ ДЛЯ АУКЦИОНА

Р е з ю м е

Проведенные исследования позволили показать низкую взаимозависимость и значительное расхождение между оценкой, проведенной на живом животном и классификацией партий шкурок из этих животных, предназначенных для аукциона.